

Становище на Комитета на регионите „Гледната точка на местните и регионалните власти по темата за шистовия газ и нефт/газа и нефта от находища в плътни скали (неконвенционални въглеводороди)“

(2013/C 356/05)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- споделя мнението на европейския комисар по околната среда, че извършените до този момент проучвания показват, че в действащото законодателство на ЕС съществуват редица неясноти или пропуски; подчертава, че за да спечели секторът обществен прием, е от първостепенно значение да се елиминират рисковете за здравето и околната среда, и призовава ЕК да предостави рамка за управление на рисковете и отстраняване на недостатъците в регламентите на ЕС в тази област;
- изисква да се зачитат решенията на местните и регионалните власти за забрана, ограничение и контрол на разработването/действието, свързана с добива на неконвенционални въглеводороди. Местните и регионалните власти би трябвало да имат правото да изключат чувствителните райони (напр. охраняеми водопадини зони, села, обработваема земя и др.) от обхвата на евентуалните дейности за разработване на неконвенционални въглеводороди;
- подчертава фундаменталното значение на принципа на прозрачност и на участието на засегнатите групи от населението, както и на местните и регионалните власти в намирането на решения в тази чувствителна област и изразява загриженост, че тези принципи все още не се взимат предвид в достатъчна степен във всички държави членки;
- подкрепя предложението неконвенционалните въглеводороди да бъдат включени в Приложение I на преразгледаната директива на ЕС относно оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС), така че съответните проекти да бъдат систематично подлагани на ОВОС, и призовава Европейската комисия да проучи възможността за създаване на общи екологични стандарти за проучване и добив на неконвенционални въглеводороди в ЕС с цел да се улесни изготвянето на последователни и разбираеми ОВОС.

Докладчик	г-н Brian MEANEY (IE/EA), член на Съвета на графство Клеър и на Регионалния съвет на Централно-западния регион
Отправен документ	Становище по собствена инициатива

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. признава, че Европа се нуждае от ценово достъпни, устойчиви, конкурентоспособни в световен мащаб и сигурни източници на енергия с неутрално равнище на емисии на въглерод. Това представлява голямо предизвикателство за Европейския съюз. То принуди държавите членки да търсят всякакви възможни алтернативи, което от своя страна породи значителен интерес към неконвенционалните въглеводороди. Този интерес се разви в контекста на една засега разнородна и некоординирана регулаторна рамка в ЕС; припомня обаче, че неконвенционалните въглеводороди не отговарят на изискванията за устойчиво развитие нито по отношение на изменението на климата, нито с оглед на енергийните доставки в дългосрочен план, както и че са свързани с високи рискове;

2. отчита значителните рискове за околната среда и здравето, които поражда процесът на интензивно хоризонтално хидравлично фрактуриране с реагенти на водна основа (разработване на неконвенционални въглеводороди), използвано за осъществяване на достъп до неконвенционални въглеводороди;

3. подчертава необходимостта от силна политическа реакция от страна на Европейската комисия и отправя призив към нея да изиска от държавите членки да предоставят на компетентните регионални и местни власти в ЕС ресурсите за правилното изпълнение на регулаторните и надзорните им функции и отговорности, по-специално в социалната сфера и в областта на околната среда и доброто управление на съвкупността от природни ресурси, в съответствие с техните различни равнища на компетенции;

4. подчертава, че възможността за 100-процентно преминаване към енергия от възобновяеми източници следва да остане ясна перспектива и че не бива необходимите за енергийния преход внимание и средства да се отклоняват към неконвенционални или други видове енергия. Признава ролята, която неконвенционалните въглеводороди биха могли да изпълняват в прехода от енергия от изкопаеми горива към енергия от възобновяеми източници;

A. Общи принципи

5. отбелязва, че според Договора от Лисабон (2009 г., член 194), всяка държава членка има „правото [...] да определя условията за използване на енергийните си ресурси, да избира между различни енергийни източници и да определя общата структура на енергийното си снабдяване“. Поради това на територията на ЕС има силно различаващи се позиции относно шистовия газ. КР изисква компетенциите, отговорностите, мненията и гледните точки на местните и регионалните власти да се признават, уважават и зачитат от всички, и по-специално от

Европейската комисия при изготвянето на предложенията за осигуряване на безопасен и сигурен добив на неконвенционални въглеводороди, при който се опазват местните природни ресурси;

6. като отчита компетенциите на местните и регионалните власти, специфичните познания за съответния район и ресурсните ограничения, както и значителните многобройни въздействия и рискове, съпътстващи добива на неконвенционални въглеводороди, КР изисква да се зачитат решенията на местните и регионалните власти за забрана, ограничение и контрол на разработването/действието, свързана с добива на неконвенционални въглеводороди. Подчертава, че местните и регионалните власти би трябвало да имат право да изключат чувствителните райони (напр. охраняеми водопадни зони, села, обработваема земя и т.н.) от обхвата на евентуалните дейности за разработване на неконвенционални въглеводороди или да забранят тези дейности, ако това не им позволява да изпълнят целите си за намаляване на емисиите на парникови газове. Освен това би трябвало да се засили автономността на местните и регионалните власти да вземат решение за забрана на дейностите за разработване на неконвенционални въглеводороди на своя територия; припомня във връзка с това забраните за добив на неконвенционални въглеводороди, въведени например в България, Франция, Люксембург, в швейцарския кантон Фрибур или в испанския регион Кантабрия;

7. споделя мнението на ЕП, че съществуващите доброволни насоки, изискващи от предприятията да отчетат отрицателното въздействие на дейностите на добивните предприятия върху обществото и околната среда, каквито са Глобалната инициатива за докладване, Глобалният договор на ООН и Насоките на ОИСР за многонационалните предприятия, не успяват да смекчат в достатъчна степен отрицателното въздействие на добива;

8. споделя мнението на европейския комисар по околната среда, че извършените до този момент проучвания показват, че в действащото законодателство на ЕС съществуват редица неясноти или пропуски; подчертава, че за да спечели секторът обществен прием, от първостепенно значение е да се елиминират рисковете за здравето и околната среда, и призовава ЕК да остави рамка за управление на рисковете и отстраняване на недостатъците в регламентите на ЕС в тази област;

9. отправя искане към Комисията да обмисли възможността да поиска от държавите членки да ограничат разработването на неконвенционални въглеводороди, докато не бъдат отстранени регулаторните пропуски в директивите на ЕС в тази област;

10. независимо че държавите членки имат решаващия глас по отношение на експлоатацията на енергийните си ресурси, при всяко разработване на неконвенционални въглеводороди би трябвало да се гарантират справедливи и равни условия в

целия Съюз при пълно съблюдуване на съответното европейско право в областта на опазването на околната среда и общественото здраве. Ясна и правно обвързваща регулаторна рамка на ЕС, за предпочитане под формата на директива за проучване и добив на неконвенционални въглеводороди, би предоставила достатъчна гаранция срещу рисковете за околната среда и човешкото здраве в резултат на дейностите за добив на шистов газ;

11. счита, че принципът на предпазливост, използван в политиката на ЕС за околната среда, би трябвало да се прилага последователно в целия ЕС и че оценката за въздействието върху околната среда следва да бъде задължителна, независимо от мащаба на проучването и добива на неконвенционални въглеводороди, като се отчитат икономическите интереси и необходимостта да се гарантира сигурността на енергийните доставки и да се подкрепя устойчивото развитие;

12. настоява за всеки отделен проект за разработване на неконвенционални въглеводородни да се провежда задължителен анализ на жизнения цикъл, преди да се пристъпи към издаване на разрешение за добив, и този анализ да бъде крайъгълният камък на нова директива на ЕС относно проучването и добива на неконвенционални въглеводороди в ЕС;

13. подчертава фундаменталното значение на принципа на прозрачност и на участието на засегнатите групи от населението, както и на местните и регионалните власти в намирането на решения в тази чувствителна област и изразява загриженост, че тези принципи все още не се взимат предвид в достатъчна степен във всички държави членки;

Б. Общи договорености

14. отбелязвайки технологичните достижения през последните години, които предизвикаха бурния, разгърнат се в търговски мащаби добив на неконвенционален газ в някои части на света, особено в САЩ, където шистовият газ беше провъзгласен за „фактора, който промени условията на играта“, КР е наясно с техническите и икономическите ограничения на шистовия газ в ЕС. Все по-добре се осъзнава фактът, че по всяка вероятност в Европа може и да не настъпи същият подем, както в САЩ⁽¹⁾. На европейските ресурси на неконвенционален газ се гледа, в най-добрия случай, като на средство да се компенсират спадът в производството на конвенционален газ, като ограниченията са отчасти продиктувани от различията в геологията⁽²⁾, от законодателството и от по-високата гъстота на населението; Признава, че в тази област все още е необходимо да се извършат задълбочени оценки;

15. освен това констатира, че кладенците с неконвенционални въглеводороди се изчерпват много по-бързо от тези с конвенционални въглеводороди, което налага повече сондажи и свързаното с това увеличаване на производствените разходи;

отбелязва обаче, че добивът на неконвенционални въглеводороди се извършва с помощта на модерни техники, например хоризонтални сондажи и многокладенчови сондажни платформи (при които на една сондажна платформа се пробиват няколко кладенци), което може да намали въздействието върху околната среда и местния район;

16. КР счита, че при настоящите цени на газа потенциалът на шистовия газ е твърде малък, за да има значителен ефект върху положението с европейското газоснабдяване. Дори и при ускорено разработване на газоносни шисти в Европа, в най-добрия случай приносят на тази дейност за европейското газоснабдяване може да бъде не повече от едноцифрен процент. Той няма да обърне посоката на продължаващата тенденция на спад на местното производство и нарастваща зависимост от вноса⁽³⁾; признава, че в тази област е необходимо да се извършат допълнителни оценки;

17. съзнава, че либералният регулаторен режим може да е бил едно от предварителните условия за икономическата жизнеспособност на шистовия газ, тъй като освобождаването му от действието на редица актове за защита на околната среда е една от движещите сили на подема в добива на шистов газ в САЩ — така например точният състав на веществата, използвани като добавки при фрактурирането, е защитен от Закона за патентите и не се изисква да се оповестява; ето защо подчертава изрично, че за издаването на разрешение на такива проекти в Европейския съюз следва да се изисква оповестяване на всички химични съставки и на тяхното съотношение във фрактуриращата течност;

18. отбелязва, че по време на сондаж, неизбежното въздействие на добива на шистов газ и на нефта от находища в плътни скали е с висока интензивност от гледна точка на заеманата площ и е възможно да представлява заплаха за устойчивостта на градските или селските населени места и природните местообитания поради сондажните платформи, зоните за паркиране и маневриране на товарни автомобили, оборудване, съоръжения за преработка на газ и транспортиране, както и поради пътищата, осигуряващи достъп до обекта. Основни доказани и възможни въздействия са емисии на замърсители в атмосферния въздух, замърсяване на почвените води с неконтролирани потоци на газ или течност, предизвикани от изпускане или разливане, изтичане на фрактурираща течност и неконтролирано заустване на отпадни води. Фрактуриращите течности съдържат опасни вещества, освен това обратният поток съдържа тежки метали и радиоактивни материали от находището, а сондажните дейности за добив на шистов газ представляват голям риск за здравето на човека⁽⁴⁾ и за околната среда, който е по-сериозен от риска, предизвикан от добива на други изкопаеми горива⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Д-р Werner Zittel, Shale Gas European Perspectives („Европейски перспективи пред шистовия газ“), Европейски парламент, 14 май 2013 г.

⁽²⁾ <http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/shale-gas/Documents/cee-shale-gas-2.pdf>

⁽³⁾ Европейски парламент <http://europecologie.eu/IMG/pdf/shale-gas-pe-464-425-final.pdf>

⁽⁴⁾ Human health risk assessment of air emissions from development of unconventional natural gas resources („Оценка на риска за човешкото здраве от емисии в атмосферния въздух в резултат на разработването на неконвенционални природни газови ресурси“), Lisa M. McKenzie, Roxana Z. Witter, Lee S. Newman, John L. Adgate, Колорадски факултет по обществено здраве, Колорадски университет, Медицински университетски център „Anschutz“, град Аурора, щат Колорадо, САЩ.

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/environment/integration/energy/unconventional_en.htm

19. изразява загриженост, че действащите европейски закони в областта на минното дело и свързаните с тях нормативни актове, които засягат минните дейности, не отчитат специфичните аспекти на разработването на неконвенционални въгледороди. Между нормативните актове на държавите членки на ЕС в областта на минното дело съществуват големи различия. В много случаи се отдава предимство на правата за извършване на минна дейност пред правата на гражданите, като често органите на местната политическа власт нямат влияние върху възможните проекти или минни обекти, тъй като правата за тях се предоставят от правителствата или от регионалните управи и техните органи; обръща освен това внимание върху факта, че в Европа, за разлика от САЩ, собствениците на земя по правило не притежават автоматично права на собственост върху полезните изкопаеми под своята земя, така че невинаги се възползват от експлоатацията им;

20. отправя искане за извършване на правилна оценка на истинския потенциал на неконвенционалния газ в ЕС — аспект, който би могъл да бъде от основно значение за всяко енергийно планиране и/или политика, които да се осъществяват като преходен ресурс за постигането на по-голям процент на използване на енергията от възобновяеми източници в ЕС, както беше обявено в такива определящи тенденциите документи на ЕС, отнасящи се за енергийното бъдеще на Европа, каквато е „Пътна карта 2050 г.“. Тази оценка следва да позволи да се проучат наличните възможности за по-систематичното използване на местните източници на енергия. Една от целите на тези планове и политики трябва да се състои в това да се гарантира, че преходът към бъдещи енергийни източници, конкурентоспособни от икономическа гледна точка и с възможно най-малък въглероден отпечатък, се осъществява по начин, който позволява на ЕС да стане конкурентоспособен спрямо други геополитически региони. В допълнение към създаването на непредвидими рискове за околната среда, климата и здравето на човека, шистовият газ би могъл да подкопае разработването на възобновяемите енергийни източници и да тласне Европа към една още по-дълбока зависимост от изкопаемите горива. Шистовият газ, подобно на улавянето и съхранението на въглерода, не може да бъде политическа цел, отделна от потребностите на гражданите, и не би трябвало да се насърчава като зелена алтернатива, свързана с енергийното бъдеще на Европа. Имайки предвид високия му въглероден интензитет, мащаба на необходимото разгръщане на дейността и равнището на необходимите инвестиции, трябва да бъде разяснено как шистовият газ може да бъде „преходно гориво“. Въздействието на падащите цени на природния газ в резултат на увеличеното разработване на шистов газ в САЩ може да застраши жизнеспособността на нисковъглеродните алтернативи и да окаже натиск върху държавните схеми за подпомагане;

21. изразява загриженост, че засиленото проучване и производство на шистов газ в световен мащаб би могло да доведе до значително увеличаване на неконтролируемо изпусканите емисии на метан, чийто парников ефект е от 20 до 25 пъти по-голям от този на CO₂, и че общият потенциал за глобално затопляне от парникови газове (ПГЗ) предвижда покачване с над 3,5 градуса (°). (Приемливото покачване е 2 градуса). Освен това експлоатацията на неконвенционални

източници на нефт и газ може да възпрепятства постигането на Цел на хилядолетието за развитие на ООН (ЦХР) №7 за осигуряване на устойчивост на околната среда и да отслаби най-новите международни ангажменти във връзка с изменението на климата, заложи в споразумението от Копенхаген;

22. подкрепя идеята за увеличаване на подкрепата на ЕС по линия на структурните фондове, Кохезионния фонд и Европейската инвестиционна банка за научноизследователската и развойната дейност в областта на еко-дизайна, като обаче отбелязва, че наред с тези усилия трябва да се обърне по-голямо внимание на изкривящото въздействие, което приемането на нови стандарти би могло да окаже върху конкуренцията; приветства предварителната оценка на Комисията на изготвената от ЕС екологична правна рамка, приложима към неконвенционалните въгледороди. При все това КР призовава Комисията спешно:

- a. да извърши задълбочена оценка дали тези разпоредби покриват изцяло всички аспекти както на проучването, така и на пълната интензивна търговска експлоатация на неконвенционални въгледороди в Европа;
- b. да набележи пропуските и недостатъците в действащото законодателство за околната среда и при необходимост да отправя подходящи предложения, като съобрази това законодателство със спецификата на разработването на неконвенционални въгледороди и затвори „вратичките“, които дават възможност за погрешно тълкуване или за използването на специални дерогации по отношение на разработването на неконвенционалните въгледороди при транспонирането в националното законодателство — все обстоятелства, които оказват въздействие върху местните и регионалните власти;
- v. да извърши оценка на това доколко правилно е транспонирано основното европейско законодателство за околната среда във всички държави членки и да предприеме незабавни действия в случай на неспазване;
- г. да вземе предвид, да проучи и да извлече поуки от опита на областните и щатските власти в САЩ;

Технически въпроси, свързани с гореспоменатото предписание за директива

V. Оценки на базовите условия

23. отправя искане Комисията да изисква предприятията да предвиждат независима, удостоверима проверка на съществуващите екологични условия в районите, за които се предлага разработване на неконвенционални въгледороди:

- a. при тази проверка на базовите условия трябва да се постави специален акцент върху фоновите човешки и ветеринарно-санитарни условия и върху качеството на природните местообитания и взаимната им обвързаност;
- b. геологичната структура на материнската скала от гледна точка на съхранението и движението на подземни води;
- v. местообитанието, което осигуряват подземните води на различни растителни и животински микроорганизми;

(°) Международна агенция по енергетика (МАЕ), Golden Rules for a Golden age of Gas („Златни правила за златната епоха на газа“), стр. 91.

г. качеството на въздуха и сеизмологичните данни, които трябва да включват проучване на съществуващите естествени геоложки разломи;

д. удостоверими микро-сеизмологични данни;

е. 3D и 4D визуализация на подземните системи;

Г. *Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)*

24. отбелязва със загриженост, че настоящата директива за ОВОС не отчита дневните нива на производство на неконвенционални въгледороди. Това означава, че въпреки въздействието, което съответните проекти оказват върху околната среда, те не са предмет на задължителна ОВОС. В съответствие с принципа за предпазливост и както беше поискано от Парламента в неговата резолюция от 21 ноември 2012 г., КР подкрепя предложението неконвенционалните въгледороди да бъдат включени в Приложение I на преразгледаната директива, така че съответните проекти да бъдат систематично подлагани на ОВОС;

25. призовава Комисията да проучи възможността за създаване на общи екологични стандарти за проучване и добив на неконвенционални въгледороди в ЕС с цел да се улесни изготвянето на последователни и разбираеми ОВОС;

26. признава липсата на опит и експертни умения в Европа; подчертава, че правилното регулиране на разработването, проучването и добива на неконвенционални въгледороди зависи отчасти от компетентността и ресурсите на местните и регионалните власти; признава необходимостта от повишаване на компетентността и укрепването на човешките ресурси на местните и регионалните власти във връзка с неконвенционалните въгледороди;

Д. *Вода*

27. счита, че предвид дълбочината от 2 и повече километра, на която се извършва разработването на неконвенционални въгледороди, първата и най-голяма грижа от гледна точка на риска от замърсяване на подпочвените води е целостта на сондажите и качеството на обсадните тръби и на циментовата изолация. Като се има предвид, че опитът на САЩ показва, че при 6 % от сондажите има течове ⁽⁷⁾,

28. изисква всеки етап на фрактурирането да се наблюдава и да се протоколират параметрите на максималната дължина на фрактурата, като се посочва разстоянието ѝ от водоносните хоризонти;

29. настоява Комисията да изисква предприятията да предвиждат прилагането на процедура за коригиращи действия, в случай на изпускане на метан и/или на радиоактивни материали с естествен произход в подпочвените води, настъпило в резултат на мигрирането на фрактури към подпочвените води или на нарушение на целостта на обсадните тръби и на циментовата изолация;

30. призовава за задължително съставяне на протоколи за якостта на циментовите свързки, както и за изпитвания под

налягане на горния край на обсадните тръби и на циментовата изолация преди началото на всяка операция;

31. подчертава, че ефективната превенция изисква постоянно наблюдение и стриктно спазване на установените най-високи стандарти и най-успешни практики в областта на строителството на сондажни отвори; подчертава, че както предприятията, така и компетентните органи следва да осигурят редовен качествен контрол върху целостта на обсадните тръби и циментовата изолация;

32. призовава операторите, регулаторните органи и службите за реагиране при спешни ситуации съвместно да изготвят задължителни планове за превенция, контрол и действия при непредвидени разливи;

33. призовава за установяването на минимални разстояния между сондажните площадки и публичните или частните извори или кладенци;

34. обръща внимание, че отпадъците и отпадните води, които се образуват при експлоатацията на залежите на неконвенционални въгледороди, поставят редица проблеми по отношение на безопасното депониране, рециклирането и управлението им и следователно се налага съответно регламентиране; във връзка с това е абсолютно необходимо участието на съответните местни и регионални власти, които често отговарят за управлението на отпадъците;

Е. *Управление на отпадъците*

35. призовава отпадните води от хидравличното фрактуриране да се рециклират така, че да се сведе до минимум рискът от разливи и течове; отчита големия обем на отпадните води, съдържащи различни замърсяващи вещества, които се получават в резултат на хидравличното фрактуриране; счита, че използването на затворен контур на рециклиране на водата по време на проучванията/разработването на залежите, съхранявана в стоманени резервоари, предлага възможност за третиране на обратния приток на вода чрез свеждане до минимум на водните обеми, на потенциалния риск от повърхностни разливи и на разходите/транспортните дейности/щетите върху настилката на пътищата, свързани с пренасянето на вода с цел третиране; призовава за преустановяване на употребата на облицовани водохранилища поради по-високия риск от разливи и течове;

36. настоява за публикуване на количеството и състава на фрактуриращата течност, която не се възстановява при разработването на обект с неконвенционални въгледороди, както и като се знае какъв е почвеният и скалният състав, на възможния ефект от нея върху подпочвените води и фауната;

37. подчертава, че общинските и националните предприятия за третиране на отпадъци може да нямат капацитета или техническите съоръжения да управляват обема и специфичния състав на отпадните води; призовава за създаването на стандарти за отпадните води и задължителни планове за управление на водите от страна на операторите, в сътрудничество с органите по третиране на отпадъците и компетентните органи, издаващи разрешенията;

⁽⁷⁾ Methane Migration Data („Данни за миграцията на метан“), щат Пенсилвания, Агенция за опазване на околната среда на САЩ.

38. припомня, че радиоактивните материали, естествено разположени в геоложки формации, се различават според вида на шистите; подчертава необходимостта от оценка на радиоактивното съдържание, преди да се издаде разрешение за производство;

Ж. Химически продукти

39. изразява загриженост, че в момента не съществува задължение на равнище ЕС за обявяване на химичния състав на фрактуриращата течност; настоява за пълна прозрачност и задължително оповестяване от страна на операторите; призовава Комисията да проучи най-подходящия акт за включване на такова задължение на европейско равнище;

40. призовава за полагането на по-големи усилия при разработването на добавките, които се използват във фрактуриращата течност, за да се гарантира минималната им токсичност и минимален риск за околната среда;

3. Земя, атмосферен въздух и други параметри

41. подчертава, че скалните характеристики на района определят формата и начина на добивните дейности; насърчава националните геоложки институти да вземат активно и навременно участие; призовава за извършването на задължителен, предходещ издаването на разрешението, геоложки анализ на дълбокия и на плиткия геоложки строеж на перспективните находища на шистов газ или нефт, включително и за изготвянето на доклади за всички минали или настоящи минни дейности в района; допълнително призовава за събирането на протоколи от геофизическите изследвания на сондажите;

42. посочва, че сондажните платформи, използвани за обслужване на няколко хоризонтални сондажа, свеждат до минимум ползването на земя и нарушаването на ландшафта;

43. препоръчва използването на „зелени“ системи в процеса на приключване на проучвателния сондаж с цел намаляване на емисиите на метан по време на този процес;

44. напомня, че аварията на работната площадка често са предизвикани от необучен персонал, небрежност или неспазване на инструкциите за безопасност;

45. препоръчва установяването на стандартизирани планове за аварийно реагиране и специализирани екипи за реагиране при извънредни ситуации;

I. Обществено участие и обществено здраве

46. призовава за специално наблюдение на здравето на гражданите, живеещи в близост до сондажни обекти; пледира за създаването на регионален здравен регистър на населението;

47. препоръчва разпространението сред населението на информация за дейностите, свързани с неконвенционалните въгледороди, да се извършва от групи от местни и външни специалисти, които, отчитайки особеностите на местната среда и икономика, могат да предложат обективен анализ на всички етапи от проучването, като акцентират върху икономическите ползи от него и върху социалните и екологичните опасности;

48. счита, че за да се гарантира общественото участие, преди започването на проучване трябва да се провеждат задължителни публични информационни кампании, а преди етапите на експлоатация — обществени консултации; призовава за по-голяма активност и разясняване на обществеността на съдържанието на дейностите, свързани с неконвенционалните въгледороди, за да се създадат условия обществото да разбере, приеме и развие доверие в регулирането на тези дейности;

Й. Закриване на сондажни обекти, изоставени сондажни обекти, непостижани целта си сондажни обекти и водохранилища за съхраняване на отработените води

49. извличайки поука от миналото, местните и регионалните власти ще изискват да се внася финансова гаранция, превишаваща 1,5 пъти цената за правилното извършване на манипулациите по запушване и запечатване на всеки сондажен отвор, осигуряващи неговата инертност. Тази цена трябва да включва общата сума за материали плюс наемането на експерти за започването на работата и за провеждането на оценка в края на процеса;

50. освен това поставя изискването финансовите гаранции да се предоставят на местните власти, за да се гарантира прилагането на най-добри практики по време на етапа на сондаж и етапа на фрактуриране. Тази гаранция трябва да бъде значителна, за да се подсигури рехабилитацията, в случай че междувременно дадено юридическо лице престане да съществува;

51. изисква предприятията също така да предвидят по финансови и други пътища прилагането на най-добрите практики в областта на санирането и рехабилитацията на съоръженията за добив на неконвенционални въгледороди;

52. отправя искане на местните органи със съответните пълномощия да се предоставят необходимите ресурси за продължителен мониторинг на атмосферния въздух и подпочвените води в райони, където се извършва или е било извършвано разработване на неконвенционални въгледороди;

К. Предизвикателства пред местните власти по отношение на администрирането и ресурсите

53. отбелязва, че многоетапното разработване на газоносните шистови находища би могло да представлява административно предизвикателство за осигуряване на спазването на правилните процедури и законодателство при планирането, мониторинга на околната среда и действията по правоприлагането; КР отправя искане държавите членки да предоставят гаранции, че местните и регионалните власти ще разполагат с необходимите ресурси да посрещнат това предизвикателство;

Л. Социално и икономическо въздействие за местните и регионалните власти

54. отбелязва, че е много вероятно натискът върху органите на местното самоуправление с ниски бюджети, икономическите интереси и възможността за частична енергийна независимост да доведат до омаловажаване на анализа на социалните рискове и оттам до провокиране на необратими процеси;

55. отчитайки опита на местните и регионалните власти по отношение на циклите на възход и спад, наблюдавани в добивната промишленост, КР е наясно, че:

- а. бум в един сектор на икономиката, например добива на въглища или добива на шистов газ и нефт, води до силно, често внезапно, увеличение на добре платени работни места за нискоквалифицирани работници в сектора;
- б. наличието на такива работни места отклонява младите работници от придобиването на по-високо образование или от други възможности за обучение, водещи към висока квалификация;
- в. други предприятия избягват района поради намалените професионални умения на работната сила и по-високото заплащане в сектора;
- г. когато природният ресурс се изчерпи в резултат на добивната дейност или когато стойността му намалее поради други икономически сили, заетостта в сектора спада рязко;
- д. когато няма други реални перспективи, икономическият спад кара работниците да мигрират от района в търсене на други възможности;
- е. отправя искане държавите членки да вземат предвид тези възможни последици и местните и регионалните власти да могат да планират осигуряването на устойчивостта на общностите, след като залежите на неконвенционален въглерод се изчерпят или станат нерентабилни.

Брюксел, 9 октомври 2013 година

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
